

Uchwała Nr 4200.IV.154.2025

IV Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 4 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego projekcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej miasta Wodzisławia Śląskiego na 2026 rok wraz z uzasadnieniem i materiałami informacyjnymi

Na podstawie art. 13 pkt 3, art. 19 ust. 1 i 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) IV Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego projekcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej miasta Wodzisławia Śląskiego na 2026 rok wraz z uzasadnieniem i materiałami informacyjnymi.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

IV Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach poddał analizie przedłożony przez Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej miasta Wodzisławia Śląskiego na 2026 rok wraz z uzasadnieniem i materiałami informacyjnymi.

Projekt przedłożono w ustawowym terminie określonym w art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej miasta Wodzisławia Śląskiego na 2026 rok opracowany został na podstawie przepisów ww. ustawy o finansach publicznych.

W przedłożonym projekcie budżetu zaplanowano:

– dochody ogółem budżetu w wysokości 364.611.189 zł, w tym dochody bieżące 337.606.835 zł i dochody majątkowe 27.004.354 zł,

- wydatki ogółem budżetu w wysokości 375.244.791 zł, w tym wydatki bieżące 332.489.772 zł wydatki majątkowe 42.755.019 zł,
- przychody w wysokości 23.082.853 zł,
- rozchody w wysokości 12.449.251 zł.

Prognozowane dochody ogółem są niższe od zaplanowanych wydatków ogółem o 10.633.602 zł. Deficyt ten ma zostać sfinansowany w całości przychodami pochodzącymi z pożyczki.

Prognozowane dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących o 5.117.063 zł, a zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Kwoty zaplanowanych rezerw ogólnej i celowych, w tym na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego spełniają wymogi, o których mowa w art. 222 ust. 1-3 ustawy o finansach publicznych oraz w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 z późn. zm.).

W projekcie uchwały częściowo wyodrębniono, zgodnie z art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego wynikającymi z odrębnych ustaw.

Sugeruje się jedynie aby rozważyć czy dla przejrzystości porównania właśnie tych dochodów z faktycznymi wydatkami (związanymi ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu) nie byłoby właściwe dodanie tabel dla dochodów określonych w §1 ust. 9 pkt 1 i 2 treści projektu uchwały tak jak to uczyniono dla dochodów i wydatków ujętych w pkt 3 tegoż §1 ust. 9.

Ponadto przypomina się, że szczególne zasady wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotyczą także środków Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy. Na 2026 rok, planuje się takie środki po stronie dochodów nie wyodrębniono natomiast wydatków z tego tytułu, zamieszczono jedynie taką informację w uzasadnieniu. Przypomina się zatem, że w budżecie winno być wyodrębnienie ogólne, natomiast szczegółowy plan opracowywany jest dla tego Funduszu na podstawie odrębnej ustawy.

Projekt uchwały budżetowej zawiera, zgodnie z art. 214 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, załącznik o dotacjach udzielanych z budżetu miasta.

Wątpliwość Składu Orzekającego budzi zapis §1 ust. 7 pkt 2-4 projektu uchwały dotyczący określenia limitów z tytułu zaciąganych kredytów, pożyczek i wyemitowanych papierów wartościowych oraz Załącznik nr 1 do projektu uchwały. Wynika z tych zapisów, że określa się limit z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na:

- wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 9.860.000 zł,
- finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego na kwotę 10.633.602 zł,
- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz pożyczek i kredytów na kwotę 12.449.251 zł

co daje łączną kwotę 32.942.853 zł.

Jak wynika natomiast z postanowienia §1 ust. 5 projektu uchwały wysokość przychodów określona została na 23.082.853 zł, czyli o 9.860.000 zł niżej. Równocześnie w uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej na str. 58 wskazuje się, że deficyt budżetu miasta zostanie pokryty z pożyczki na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 9.860.000 zł i z pożyczki na pokrycie planowanego deficytu w wysokości 773.602 zł.

Konieczne jest zatem zweryfikowanie, jakie zobowiązania długoterminowe i w jakiej wysokości zamierza zaciągnąć miasto w 2026 roku i na jakie cele. Wiąże się to równocześnie z określonym w §1 ust. 11 pkt 4 lit. b-d upoważnieniem dla Prezydenta Miasta.

Zwraca się także uwagę, że w §1 ust. 8 projektu określono łączną kwotę poręczeń natomiast w §1 ust. 11 pkt 1 upoważnia się do udzielania poręczeń i gwarancji.

Z przedstawionego, wraz z projektem budżetu, projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest na bardzo niebezpiecznym poziomie w roku 2029, kiedy różnica pomiędzy lewą a prawą stroną relacji wynosi jedynie 0,01 pkt procentowego, a także w roku 2030 gdzie różnica wynosi 0,26 pkt procentowego.

Przypomina się więc, że roku 2030 nie dotyczą już złagodzone rygory wprowadzone ustawą z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz.1756). Zwraca się zatem uwagę na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej miasta i rozważenia czy dalsze, planowane w latach 2026-2028 zaciąganie zobowiązań tworzących dług publiczny nie wpłynie na pogorszenie sytuacji finansowej miasta.

Z tego względu Skład Orzekający po dokonanej ocenie zastrzega, że w przypadku wystąpienia nowych okoliczności dotąd nieznanych, szczególnie mających istotny wpływ na obniżenie poziomu planowanych dochodów oraz związanych z koniecznością ponoszenia zwiększonych wydatków bieżących dotyczących nieprzewidzianych sytuacji, ocena finansowych możliwości miasta w zakresie spłaty zobowiązań może ulec zmianie.

Skład Orzekający zwraca także uwagę, że zgodnie z art. 238 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zarząd jednostki samorządu terytorialnego sporządza i przedkłada projekt uchwały budżetowej regionalnej izbie obrachunkowej - celem zaopiniowania. Przesyłane drogą elektroniczną do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach zarządzenie Nr ORG-I.0050.335.2025 Prezydenta Miasta Wodzisław Śląski z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie projektu uchwały budżetowej miasta Wodzisławia Śląskiego na 2026 rok wraz z uzasadnieniem zostało podpisane nie tylko przez Pana Prezydenta jako jednoosobowy zarząd jednostki samorządu terytorialnego, ale także przez kilka innych osób, o czym mają zaświadczać elektroniczne podpisy tych osób. Zwraca się zatem uwagę, że jest to działanie nieuprawnione. Zarządem miasta Wodzisławia Śląskiego jest działający jednoosobowo Prezydent Miasta, co jednoznacznie wynika z art. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153).

Biorąc pod uwagę dokonane ustalenia, przedłożony projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej miasta Wodzisławia Śląskiego na 2026 rok zaopiniowano jak w sentencji uchwały.

Od niniejszej uchwały Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 14 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący IV Składu Orzekającego
Krzysztof Róg